

**Угода
між Урядом України та Урядом Естонської Республіки
про сприяння та взаємний захист інвестицій**

*(Угоду ратифіковано Законом N 204/95-ВР (204/95-ВР)
від 02.06.95)*

Дата підписання: 15.02.1995
Дата ратифікації: 02.06.1995
Дата набрання чинності: 05.07.1995

Уряд України та Уряд Естонської Республіки, які далі іменуються "Договірні Сторони";

бажаючи інтенсифікувати економічне співробітництво на взаємну користь обох Держав;

маючи намір створювати та підтримувати сприятливі умови для інвестицій інвесторів однієї Держави на території іншої Держави;

розуміючи, що сприяння та взаємний захист інвестицій, згідно з цією Угодою, стимулює ділові ініціативи у цій сфері;

домовилися про таке:

Стаття 1

Визначення

В цілях цієї Угоди:

1. Термін "інвестиція" охоплює будь-яке майно, інвестоване у зв'язку з економічною діяльністю інвестора однієї Договірної Сторони на території іншої Договірної Сторони, згідно з законодавством та нормами останньої і включає в себе, зокрема, але не виключно:

а) рухоме та нерухоме майно, а також будь-які інші майнові права "in rem", такі як іпотечна застава, право удержання, ручна застава і інші подібні права;

б) паї, акції та боргові зобов'язання компаній або будь-яку іншу форму участі в компанії;

в) грошові вимоги або вимоги будь-яких дій, які мають економічну вартість у зв'язку з інвестицією;

г) права на інтелектуальну власність, включно з авторськими правами та правами на фірмові знаки, патенти, промислові розробки, технологічні процеси, "ноу-хау", комерційні таємниці, фірмові назви та "гудвіл", які пов'язані з інвестицією;

д) будь-які права, надані за законом або за контрактом, а також будь-які ліцензії та дозволи згідно з законодавством, включно з концесіями на пошуки, видобуток, розробку або використання природних ресурсів.

Ніяка зміна форми, у якій майно інвестоване, не може вплинути на його характер інвестиції за умовою, що така зміна здійснюється згідно з законодавством Договірної Сторони, на території якої здійснена ця інвестиція.

2. Термін "інвестор" означає будь-яку фізичну або юридичну особу, яка здійснює інвестицію на території іншої Договірної Сторони:

а) Термін " фізична особа" означає будь-яку фізичну особу,

яка є громадянином однієї з Договірних Сторін, згідно з її законодавством;

б) Термін "юридична особа" означає у відношенні до однієї з Договірних Сторін будь-яку юридичну особу, яка має права юридичної особи або створена згідно з законодавством такої Сторони та визнається ним юридичною особою.

3. Термін "дохід" означає суми, одержані внаслідок інвестиції та, зокрема, хоча не виключно, включає в себе прибутки, проценти, збільшення капіталу, акції, дивіденди, "роялті" та плату за послуги.

4. Термін "територія" означає у відношенні до кожної з Договірних Сторін, територію, що знаходиться під її суверенітетом, а також морські та підводні райони, відносно яких ця Сторона згідно з міжнародним правом здійснює свій суверенітет, суверенні права або юрисдикцію.

Стаття 2

Сприяння та захист інвестицій

1. Кожна Договірна Сторона повинна заохочувати інвестиції, створювати на своїй території сприятливі умови для інвестицій з боку інвесторів іншої Договірної Сторони і буде приймати такі інвестиції згідно з своїми законами та нормами.

2. Інвестиції інвесторів однієї з Договірних Сторін у будь-який час повинні зустрічати чесне і справедливе ставлення та мати повний захист і забезпечення на території іншої Сторони.

Стаття 3

Національний режим та режим найбільшого сприяння нації

1. Кожна з Договірних Сторін на своїй території повинна надати інвестиціям та доходам інвесторів іншої Сторони чесний і справедливий режим, не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає інвестиціям та доходам своїх власних інвесторів або інвестиціям та доходам інвесторів будь-якої третьої Держави - в залежності від того, який з режимів більш сприятливий.

2. Щодо управління, утримання, використання інвестицій, користування та розпорядження ними кожна з Договірних Сторін на своїй території повинна надати інвесторам іншої Сторони чесний і справедливий режим, не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає своїм власним інвесторам або інвесторам будь-якої третьої держави - в залежності від того, який з режимів більш сприятливий.

3. Положення параграфів 1 та 2 цієї Статті не повинні тлумачитися таким чином, який зобов'язував би одну з Договірних Сторін надати інвесторам іншої Сторони пільги за режимом, перевагою чи привілеєм, які можуть бути надані першою Стороною на підставі:

а) якого-небудь митного союзу, або зони вільної торгівлі, або грошового союзу, або інших подібних міжнародних угод, які ведуть до створення таких союзів чи організацій, або інших форм регіонального співробітництва, у яких однією з сторін є або може стати будь-яка з Договірних Сторін;

b) будь-якої міжнародної угоди або домовленості, що повністю або головним чином стосується оподаткування.

Стаття 4

Компенсація збитків

1. Якщо інвестиції інвесторів однієї з Договірних Сторін зазнають збитків у результаті війни, збройного конфлікту, надзвичайного стану, революції, повстання, масових заворушень або інших подібних подій на території іншої Сторони, така Сторона повинна надати таким інвестиціям режим реституції, відшкодування, компенсації або іншого урегулювання, не менш сприятливий, ніж режим, який вона надає своїм власним інвесторам або інвесторам будь-якої третьої держави.

2. Без шкоди для змісту параграфу 1 цієї Статті, інвесторам однієї з Договірних Сторін, які під час подій, що зазначені в цьому параграфі, зазнали збитків на території іншої Сторони, в результаті:

- a) реквізиції їх майна її силами чи властями;
- b) знищення їх майна її силами чи властями, яке не сталося під час військових дій та не було обумовлено необхідністю ситуації, повинна бути надана справедлива та адекватна компенсація збитків, яких вони зазнали на протязі періоду реквізицій або в результаті знищення їх майна. Компенсаційні платежі повинні вільно переказуватися у вільно конвертованій валюті без затримки.

Стаття 5

Експропріація

1. Інвестиції інвесторів кожної з Договірних Сторін не підлягають націоналізації, експропріації або заходам, які мають результат, еквівалентний націоналізації чи експропріації (далі "експропріація"), на території іншої Сторони, окрім як задля суспільних цілей. Експропріація повинна здійснюватися за належною правовою процедурою на засадах недискримінації і повинна супроводжуватися забезпеченням швидкої, адекватної та ефективної компенсації. Сума такої компенсації повинна відповідати ринковій вартості експропрійованої інвестиції на час безпосередньо перед експропріацією, або на час, коли про експропріацію або загрозу експропріації стало загальновідомо. Компенсація має включати в себе процент, який нараховується за лондонською міжбанківською ставкою (LIBOR) від дати експропріації, вона має бути здійснена негайно, ефективно реалізовуватися та вільно переказуватися у вільно конвертованій валюті.

2. Потерпілий інвестор буде мати право згідно з законодавством тієї Договірної Сторони, яка здійснює експропріацію, на негайний перегляд судовими чи іншими незалежними органами цієї Сторони його справи та оцінки його інвестиції за принципами, які встановлені цією Статтею.

3. Положення параграфу 1 цієї Статті застосовуються і в тому випадку, коли одна з Договірних Сторін здійснює експропріацію майна компанії, яка має права юридичної особи чи створена згідно з законодавством, діючим на якій-небудь частині її власної території, і паї в якій належать інвесторам іншої Договірної Сторони.

Стаття 6

Перекази

1. Кожна Договірна Сторона відносно інвестицій гарантує інвесторам іншої Договірної Сторони всі права та пільги щодо безперешкодного переказу їх інвестицій та доходів, які діють на день здійснення поточної інвестиції; за умови, що інвестор виконав всі свої податкові зобов'язання, а також всі вимоги норм обміну. Перекази мають здійснюватися у вільно конвертованій валюті без перешкод і без зайвої затримки.

Такі перекази, зокрема, але не виключно, мають включати в себе:

- a) капітал та додаткові суми для утримання чи збільшення інвестиції;
- b) прибутки, проценти, дивіденди та інші поточні доходи;
- c) суми повернення позик;
- d) "роялті" або винагороду;
- e) виручку від продажу або ліквідації інвестиції;
- f) доходи фізичних осіб, які працюють на території іншої з Договірних Сторін, у зв'язку з інвестицією;
- g) компенсацію, яка передбачається Статтями 4 та 5.

2. Для цієї Угоди обмінними курсами будуть офіційні курси, дійсні для поточних угод на дату переказу, які застосовуються в поточних операціях, якщо не домовлено про інше.

Стаття 7

Суброгація

1. Якщо одна з Договірних Сторін або призначене нею агентство здійснює платіж своїм власним інвесторам під гарантію, яку вона надала щодо інвестиції на території іншої Договірної Сторони, остання Сторона визнає:

- a) передачу - згідно з законодавством або за законною угодою на території цієї країни - будь-яких прав або вимог інвестором першої Договірної Сторони або призначеному нею агентству; а також
- b) що перша з Договірних Сторін або призначене нею агентство має право на підставі суброгації здійснювати права та примусово здійснювати вимоги такого інвестора і бере на себе зобов'язання у зв'язку з такою інвестицією.

2. Права або вимоги, отримані внаслідок суброгації, не можуть перевищувати початкових прав або вимог інвестора.

Стаття 8

Урегулювання інвестиційних спорів між однією з Договірних Сторін та інвестором іншої Договірної Сторони

1. Будь-який спір, який може виникнути між інвестором однієї з Договірних Сторін та іншою з цих Сторін у зв'язку з інвестицією на території цієї іншої Сторони, має бути предметом переговорів між сторонами спору.

2. Якщо який-небудь спір між інвестором однієї з Договірних Сторін та іншої з цих Сторін не може бути таким чином урегульований на протязі шести місяців, інвестор має право подати справу на розгляд:

а) Міжнародного Центру по Урегулюванню Інвестиційних Спорів (ICSID), враховуючи відповідні положення "Конвенції щодо Урегулювання Інвестиційних Спорів між Державами та громадянами інших Держав", відкритої для підписання в окрузі Вашингтон (США) 8 березня 1965 року, якщо обидві Договірні Сторони приєдналися до цієї Конвенції; або

б) арбітра або міжнародного трибуналу "ad hoc", який створено згідно з "Правилами арбітражу" Комісії Організації Об'єднаних Націй з законів міжнародної торгівлі (UNCITRAL). Сторони спору можуть письмово узгодити зміни цих Правил. Арбітражне рішення буде остаточним і обов'язковим для обох сторін спору.

Стаття 9

Урегулювання спорів між Договірними Сторонами

1. Спори між Договірними Сторонами, пов'язані з інтерпретацією або застосуванням цієї Угоди, мають бути урегульовані, якщо це можливо, по дипломатичних каналах.

2. Якщо який-небудь спір не може бути таким чином урегульований на протязі шести місяців, він, на вимогу однієї з Договірних Сторін, може бути поданий на розгляд Арбітражного Суду згідно з положеннями цієї Статті.

3. Арбітражний Суд створюється для кожної окремої справи у такий спосіб. На протязі двох місяців після одержання вимоги щодо арбітражу кожна Договірна Сторона призначає одного члена Суду. Ці два члени потім вибирають громадянина третьої Держави, якого за згодою двох Договірних Сторін призначають Головою Суду (далі - "Голова"). Голова повинен бути призначений не пізніше трьох місяців від дати призначення двох інших членів.

4. Якщо на протязі періоду, який встановлено параграфом 3 цієї Статті, необхідні призначення не були зроблені, вимога про призначення може бути направлена до Президента Міжнародного суду ООН. Якщо він є громадянином однієї з Договірних Сторін або якщо він з яких-небудь інших причин не може здійснити зазначену функцію, необхідні призначення можуть бути зроблені Віце-президентом суду. Якщо Віце-президент також є громадянином однієї з Договірних Сторін, або, якщо він з яких-небудь інших причин не може здійснити зазначену функцію, необхідні призначення можуть бути зроблені наступним за старшинством членом Міжнародного суду, який не є громадянином однієї з Договірних Сторін.

5. Арбітражний суд приймає своє рішення більшістю голосів. Таке рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін. Кожна з Договірних Сторін несе всі витрати, пов'язані з участю її власного представника в роботі такого Арбітражного суду; витрати на Голову та інші витрати обидві Договірні Сторони несуть у рівних частках. Арбітражний суд своїм рішенням може, проте, віднести більшу частку витрат на рахунок однієї з Договірних Сторін і це рішення буде обов'язковим для обох Договірних Сторін. Арбітражний суд сам визначає свою процедуру.

Стаття 10

Застосування інших правил та спеціальних зобов'язань

1. В тих випадках, коли питання регулюється одночасно цією Угодою та іншою міжнародною угодою, сторонами якої є обидві Договірні Сторони, ніщо у цій Угоді не заважатиме ні одній з Договірних Сторін або будь-якого з їх інвесторів, які володіють інвестиціями на території іншої Договірної Сторони, користуватися перевагами тих правил, які є більш сприятливими у його справі.

2. Якщо одна з Договірних Сторін надає такий режим інвесторам іншої з цих Сторін згідно з своїми законами та нормами, або, якщо інші особливі положення контракту більш сприятливі, ніж ті, що надані цією Угодою, надається той режим, який є більш сприятливим.

Стаття 11**Застосування цієї Угоди**

Положення цієї Угоди застосовуються до майбутніх інвестицій, які будуть здійснені інвесторами однієї з Договірних Сторін на території іншої з цих Сторін, і не можуть бути застосовані до якого-небудь спору чи претензії щодо інвестицій, які були здійснені до того, як ця Угода набрала чинності.

Стаття 12**Набрання чинності, строк та припинення дії**

1. Кожна Договірна Сторона письмово повідомить іншу про завершення процедур, необхідних згідно з їх правом для набуття чинності цієї Угодою. Ця Угода набуває чинності з дати останнього повідомлення.

2. Ця Угода діє на протязі десяти років. Після цього вона залишається чинною до закінчення дванадцяти місяців від дати письмового повідомлення з боку однієї Договірної Сторони іншій Стороні про припинення дії цієї Угоди.

3. У відношенні до інвестицій, які здійснені в період чинності цієї Угоди, її положення залишаються в силі на протязі десяти років від дати припинення її дії, без шкоди для застосування в подальшому норм загального міжнародного права.

На підтвердження чого повноважні представники відповідних Урядів підписали цю Угоду.

Вчинено в м.Києві 15 лютого 1995 року у двох дійсних примірниках, кожний українською, естонською та англійською мовами, тексти яких є автентичні.

При виникненні розбіжностей при тлумаченні положень цієї Угоди переважатиме текст англійською мовою.

За Уряд
України

(підпис)

За Уряд
Естонської Республіки

(підпис)

Публікації документа

- **Зібрання чинних міжнародних договорів України** — 2006 р., № 5, / Книга 2 /, стор. 27, стаття 1189
 - **Офіційний вісник України** від 18.10.2007 — 2007 р., № 75, стор. 169, стаття 2808, код акту 41120/2007
-